

Innspill til stortingsmelding om ungdomstid og 5.-10.trinn

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering ser en sammenheng mellom å jobbe for økt motivasjon, mestring og læring i skolen og behovet for å møte fremtidens kompetansebehov. Praktisk og variert undervisning, å involvere andre yrkesgrupper i skolen samt digitalisering og teknologi kan bidra positivt til begge deler.

Mange elever mister motivasjon for realfagene i overgangen til ungdomsskolen. De får et nytt læringsmiljø, ofte større grupper og mer sosialt press, samtidig som fagene blir mer krevende. Dette gjør at mange opplever mindre mestring og mister motivasjonen for matematikk og naturfag. Som vi har sett beskrevet både i Utsynsmeldingen og Kompetansebehovsutvalgets rapport, er kompetanse innen teknologi- og realfag nøkkelen til å løse mange av de store utfordringene vi står ovenfor. Vi trenger at den oppvoksende generasjon får solid kunnskap innen de realfaglige disiplinene gjennom hele skoleløpet.

En mer praktisk og variert skolehverdag er avgjørende for motivasjon og læring hos norske elever. Praktisk og variert undervisning er også sentralt i fagfornyelsen, og det ligger et stort potensial i å utnytte handlingsrommet i fagfornyelsen gjennom bedre samarbeid mellom ulike sektorer, som skole og arbeidsliv. Tiltak og aktører utenfor skolen må tas i bruk i større grad, spesielt i arbeidet med realfagene. Dette er bakgrunnen for pilotprosjektet *STEM økosystem*, et samarbeid mellom Nasjonalt senter for realfagsrekruttering og UiT Norges Arktiske Universitet (<https://realfagsrekruttering.no/vare-tiltak/stem-okosystem>).

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering ønsker å være tydelig på at etablerte og velfungerende tiltak bør bygges videre på, synliggjøres, oppskaleres og forankres - og bli en del av skolenes årshjul.

Vi ønsker ikke å bidra til å legge mer ansvar på lærerne, som har mange og krevende oppgaver i sin arbeidshverdag. Derfor er det nødvendig med gode løsninger som gjør det enkelt å supplere undervisningen ved hjelp av arbeidslivet. I vår dialog med arbeidslivet opplever vi at bedrifter og organisasjoner er positive til å bidra til at elevene får bedre kunnskap om hva fagene brukes til i praksis - hvilken nytte de har og hvilke problemer de kan løse - og at de stiller opp med både lokale rollemodeller, skolebesøk og inviterer til bedriftsbesøk. Bedre kunnskap om arbeidslivet vil gjøre at flere tar kunnskapsbaserte utdanningsvalg etter 10.klasse.

Forskning viser at unge vet for lite om hva teknologi og realfag brukes til, og at sosioøkonomisk bakgrunn har mye å si for elevenes kunnskap om fagene og om studie- og yrkesmuligheter. Det er ikke nødvendigvis enkelt å vise de praktiske sidene av et fag i skolen, men bedriftene har gjerne tilgang til moderne verksteder, utstyr, maskiner etc. Vi oppfordrer derfor myndighetene til å legge til rette for samarbeid mellom skole og arbeidsliv, og for at eksisterende tiltak benyttes mer systematisk og av flere, slik at elever over hele landet får det samme tilbudet. I Danmark har de løst dette ved å lovfeste at skolene skal samarbeide med lokalt arbeidsliv (Folkeskoleloven). Nasjonalt senter for

realfagsrekruttering ber om at regjeringen følger dette sporet og tilrettelegger for samarbeid mellom skole og arbeidsliv om nettopp praktisk og variert undervisning - som et ledd i å øke motivasjon, mestring og læring hos unge. Vi er åpne for dialog med Kunnskapsdepartementet om våre aktiviteter, og bidrar gjerne inn i videre arbeid med Stortingsmeldingen dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering